

Crime sans châtement : les jumelles de Memphis

UPZ, I, 18rp = Pap. Paris, 23 (adapté)

Urkunden der Ptolemäerzeit (Ältere Funde), ed. Wilcken U., Berlin, 2 vol., 1927-1957

Bernard Legras, *Les reclus grecs du Sarapieion de Memphis. Une enquête sur l'hellénisme égyptien*, Leuven, Peeters, 2011

παρὰ Ταυγήστος καὶ Ταῦστος δι[ιδ]υμ[ῶ]ν τῶν ἐν [τῶ] ἐν Μέμφει μεγάλῳ Σαραπιείῳ.
ἀδικούμεθα ὑπὸ Νε[φό]ρυτος τῆς μητρὸς ἡμῶν. καταλιποῦσα τὸν πατ[έρα] ἡμῶν καὶ
συνοικήσασα Φιλίππῳ Σωγένου στρατιώτῃ ἐκ τῆς σημείας τοῦ Πυ..ρῶτος, ὁ δὲ Φίλιππος,
κατ' ἀπιστίαν ἐπέταξεν αὐτῶ ἀποκτεῖναι τὸν πατέρα ἡμῶν ..γυν..τι καὶ σπασάμενος τὴν
μάχαιραν κατέτρεχεν αὐτόν. ἡ δὲ οἰκία τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἐγγὺς τοῦ ποταμοῦ ἐστίν,
ἀπεπήδησε εἰς τὸν ποταμὸν καὶ κατακολυμβήσας ἕως ἔλθη εἰς νῆσον ἐν τῶ π[ο]ταμῶ καὶ
πλοῖον ἀναλαμβάνει, καθιστᾷ αὐτόν εἰς Ἡρακλήους πόλιν καὶ ἀποθνήσκει ἐκεῖ ὑπὸ τῆς
λύπης. οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πορεύονται ἐπ' αὐτόν καὶ ἄγουσιν καὶ εἰς τὴν νεκρ<ί>αν
καθιστῶσιν αὐτόν, ἔτι καὶ νῦν ἄταφός ἐστιν. τὴν δὲ οὐσίαν αὐτοῦ εἴληφεν καὶ ἐνοίκιον
λαμβάνει κατὰ μῆνα χα(λκοῦ) (δραχμᾶς) ,ΑΥ' (1400). ἐβάλλουσα ἡμᾶς ἀνεχωρή<σα>μεν
ἄνω εἰς τὸ Σαραπιεῖον πεινῶσαι πρὸς Πτολεμ[αῖ]ν τῶ<ν> ἐν κατοχῇ, ὁ δὲ Πτολεμαῖς φίλος
ἡμῶν ἦν τοῦ πατρὸς, ἀναλαμβάνει ἡμ[ᾶ]ς καὶ τρέφει. γενομένου δὲ τοῦ πένθου[ς]
κατάγουσιν ἡμᾶς πενθεῖν τῶ θεῶ. οἱ δὲ γνώριμοι αὐτῆς ἀναπίθουσιν ἡμᾶς δέξασθαι [τὸν
υ]ῖόν αὐτῆς Παγχράτην, ἵνα διακονῇ ἡμῖν. [διασ]τέλλομεν αὐτόν τοῦ ἔτους κομίσα[σθαι
ῶ]δε τὸ γινόμενον ἡμῖν ἐκ βασιλικοῦ. καὶ πάλιν οὗτος κλέψας ἃ εἶχαμεν ἐν τῶ Σαραπιείῳ
καὶ ἃ ἐκομίσατο ἐκ βασιλικοῦ παρ' ὑμῶν ἐλαίου με(τρητὴν) Α' καὶ ἀπῆλθεν πρὸς τὴν μητέρα
αὐτοῦ. ὁ δὲ Πτολεμαῖς ὁ ἐν κατοχῇ ἐν τῶ αὐτῶ ἱερῶ τοῦ θεοῦ ἐπιτάξαντος ἀναλαμβάνει
ἡμᾶς.

Atelier Kuklos Hellenikos, U. Lille 2023-2024

παρὰ Ταυγήστος καὶ Ταῦστος διδύμ[ω]ν
τῶν ἐν [τῶ] ἐν Μέμφει μεγάλῳ Σαραπίειῳ.

ἀδικούμεθα ὑπὸ Νε[φό]ρυτος τῆς μητρὸς ἡμῶν.

καταλιποῦσα τὸν πατ[έρα] ἡμῶν

καὶ συνοικήσασα Φιλίππῳ Σωγένου,

στρατιώτῃ ἐκ τῆς σημείας τοῦ Πυ..ρῶτος,

σημεία : λόχος, μικρὸς στρατός

ὁ δὲ Φίλιππος,

κατ' ἀπιστίαν ἐπέταξεν αὐτῷ ἀποκτεῖναι τὸν πατέρα ἡμῶν

..γυν..τι

καὶ σπασάμενος τὴν μάχαιραν

κατέτρεχεν αὐτόν.

ἡ δὲ οἰκία τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἐγγὺς τοῦ ποταμοῦ ἐστίν,

ἀπεπήδησε εἰς τὸν ποταμὸν

καὶ κατακολυμβήσας

κατακολυμβᾶν : ἑαυτὸν ρίψαι εἰς ποταμὸν καὶ νεῖν

ἕως ἔλθῃ εἰς νῆσον ἐν τῷ π[ο]ταμῷ

καὶ πλοῖον ἀναλαμβάνει,

καθιστᾷ αὐτόν εἰς Ἡρακλήους πόλιν

καὶ ἀποθνήσκει ἐκεῖ ὑπὸ τῆς λύπης.

οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πορεύονται ἐπ' αὐτόν

καὶ ἄγουσιν

καὶ εἰς τὴν νεκρ<ί>αν καθιστῶσιν αὐτόν,

ἔτι καὶ νῦν ἄταφός ἐστιν.

τὴν δὲ οὐσίαν αὐτοῦ εἴληφεν

καὶ ἐνοίκιον λαμβάνει

ἐνοίκιον : προσόδους, ἀργύριον ὃ δέχεται τις δεσπότης ὧν

κατὰ μῆνα χα(λκοῦ) (δραχμᾶς) ,ΑΥ' (1400).

ἐκβάλλουσα ἡμᾶς

ἀνεχωρή<σα>μεν ἄνω εἰς τὸ Σαραπιεῖον πεινώσαι

πρὸς Πτολεμαῖον τῶ<ν> ἐν κατοχῇ,

ἐν κατοχῇ : οἱ ἐν κατοχῇ μένουσι ἐν τῷ Σαραπιείῳ

ὁ δὲ Πτολεμαῖς φίλος ἡμῶν ἦν τοῦ πατρὸς,

ἀναλαμβάνει ἡμ[ᾶ]ς

καὶ τρέφει.

γενομένου δὲ τοῦ πένθους[ς] τὸ πένθος : γίγνεται μέγα πένθος ἐν Μέμφει ὅταν ὁ Ἄπις ὁ ταῦρος ἀποθάνῃ.

κατάγουσιν ἡμᾶς πενθεῖν τῷ θεῷ.

οἱ δὲ γνώριμοι αὐτῆς ἀναπίθουσιν ἡμᾶς δέξασθαι [τὸν υἱὸν αὐτῆς Παγχράτην,

ἵνα διακονῇ ἡμῖν.

διάκονος : θεράπων

ἀναπίθουσιν : ἀναπείθουσιν

[διασ]τέλλομεν αὐτὸν τοῦ ἔτους κομίσασθαι ὧ]δε τὸ γινόμενον ἡμῖν ἐκ βασιλικοῦ.

τὸ βασιλικόν : τὰ τοῦ βασιλέως χρήματα

καὶ πάλιν οὗτος

κλέψας ἃ εἶχαμεν ἐν τῷ Σαραπιείῳ

καὶ ἃ ἐκομίσαστο ἐκ βασιλικοῦ παρ' ὑμῶν ἐλαίου με(τρητῆν) Α'

καὶ ἀπῆλθεν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ.

ὁ δὲ Πτολεμαῖς ὁ ἐν κατοχῇ ἐν τῷ αὐτῷ ἱερῷ

τοῦ θεοῦ ἐπιτάξαντος

ἀναλαμβάνει ἡμᾶς.

[lacune]

Atelier Kuklos Hellenikos, U. Lille 2023-2024

De la part des jumelles Thauès et Taous, qui vivent dans le grand sanctuaire de Sarapis à Memphis
Nous accusons Nephorytos, notre mère. Elle a abandonné notre père pour se mettre en ménage avec Philippe, un soldat de Sogénès de l'escadron de Py[...]rhôs, et Philippe, par pure perfidie elle lui a donné l'ordre de tuer notre père [?]. Il a dégainé son épée et lui a couru après. La maison de notre père est près du fleuve, il s'est jeté dans le fleuve et a nagé jusqu'à arriver dans une île au milieu du fleuve, où il s'empare d'une embarcation. Il s'installe à Héracléopolis et meurt là-bas d'affliction. Ses frères se rendent auprès de lui, l'emportent et l'installent dans la maison des morts, où il se trouve encore aujourd'hui, sans sépulture. Ses biens, elle s'en est emparée et perçoit des redevances, 1400 drachmes de bronze par mois. Elle nous a chassé de chez elle et nous avons rejoint le sanctuaire de Sarapis, tenaillées par la faim, où nous avons trouvé Ptolémaïs, l'un des reclus. Ptolémaïs était un ami de notre père, il nous accueille et nous nourrit. Comme c'était l'époque du deuil, on nous conduit mener le deuil pour le dieu. Mais des gens de sa connaissance nous persuadent d'accueillir son fils, Pancratès, et d'en faire notre serviteur. Et nous lui donnons pour charge de veiller sur nos revenus du trésor royal. Et rebelote, cet individu nous vole ce que nous possédions dans le sanctuaire de Sarapis et ce qu'il avait en charge du trésor royal, de la part de votre Majesté, une pleine mesure de blé, et il est parti rejoindre sa mère. Alors Ptolémaïs, reclus dans le même sanctuaire, nous prend avec lui sur l'ordre du dieu.